

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
N U T A R I M A S

**DĖL KELIONIŲ ORGANIZATORIAUS IR TURIZMO PASLAUGŲ RINKINIO PARDAVĖJO PRIEVOLIŲ
ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2003 m. birželio 12 d. Nr. 756
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo 12 straipsnio 4 dalimi ir 23 straipsnio 8 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Kelionių organizatoriaus ir turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo prievolių įvykdymo užtikrinimo tvarkos aprašą (pridedama).

2.

KEISTA:
2018 09 12 nutarimu Nr. 924 (nuo 2019 01 01)
(TAR, 2018, Nr. 2018-14748)

Įgalioti Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą atlikti Kelionių organizatoriaus ir turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo prievolių įvykdymo užtikrinimo tvarkos apraše nurodytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos funkcijas.

MINISTRAS PIRMININKAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

ŪKIO MINISTRAS

PETRAS ČESNA

_____
PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2003 m. birželio 12 d. nutarimu Nr. 756

**KELIONIŲ ORGANIZATORIAUS IR TURIZMO PASLAUGŲ RINKINIO PARDAVĖJO PRIEVOLIŲ
ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMO TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Kelionių organizatoriaus ir turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo prievolių įvykdymo užtikrinimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma Lietuvos Respublikoje įsteigto kelionių organizatoriaus, išskyrus kelionių organizatorių, teikiančių atvykstamojo turizmo paslaugas (toliau – kelionių organizatorius), ir turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo prievolių įvykdymo užtikrinimo galiojančiu draudimo įmonės prievolių įvykdymo laidavimo draudimu (toliau – laidavimo draudimas) ir (arba) finansų įstaigos suteikta finansine garantija (toliau – finansinė garantija) tvarka, prievolių įvykdymo užtikrinimo būdai, informacijos ir pranešimų, kuriuos kelionių organizatorius ir turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas turi teikti turistui (-ams), Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai (toliau – Vyriausybės įgaliota institucija), draudimo įmonei (-ėms), finansų įstaigai (-oms), teikimo tvarka ir Vyriausybės įgaliotos institucijos teisės ir pareigos.

2. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos turizmo įstatyme, Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme, Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme, Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme, Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatyme.

3. Kelionių organizatorius, prieš pradėdamas teikti kelionių organizavimo paslaugas ir jas teikdamas, privalo turėti galiojančią prievolių įvykdymo užtikrinimą patvirtinančią dokumentą (draudimo įmonės pasirašytą kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo laidavimo draudimo sutartį (toliau – laidavimo draudimo sutartis) ir (ar) finansinę garantiją), kuris užtikrintų Turizmo įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nurodytų prievolių įvykdymą.

4. Turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas, prieš siūlydamas turistui (-ams) padėti įsigyti turizmo paslaugų rinkinį ir teikdamas turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo paslaugas, privalo turėti galiojančią prievolių įvykdymo užtikrinimą patvirtinančią dokumentą (laidavimo draudimo sutartį ir (ar) finansinę garantiją), kuris užtikrintų Turizmo įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje nurodytų prievolių įvykdymą.

5. Kelionių organizatorius, teikiantis išvykstamojo turizmo paslaugas, Vyriausybės įgaliotai institucijai teikdamas prievolių įvykdymo užtikrinimą patvirtinantį dokumentą, kartu turi pateikti Turizmo įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 6 punkte nurodytą įplaukų lentelę, kurios formą tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija.

6. Kelionių organizatorius ir turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas privalo pateikti Vyriausybės įgaliotai institucijai naują kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimą patvirtinantį dokumentą ir prievolių įvykdymo užtikrinimą patvirtinančiame dokumente nurodytą prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą pagrindžiančius dokumentus, likus ne mažiau kaip 20 darbo dienų iki turimo prievolių įvykdymo užtikrinimo dokumento galiojimo pabaigos.

II SKYRIUS

KELIONIŲ ORGANIZATORIAUS IR TURIZMO PASLAUGŲ RINKINIO PARDAVĖJO PRIEVOLIŲ ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMO BŪDAI

PIRMASIS SKIRSNIS

PRIEVOLIŲ ĮVYKDYMO LAIDAVIMO DRAUDIMAS

7. Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, kitas fizinis asmuo, kuris naudojasi Europos Sąjungos teisės aktuose jam suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis, turintis teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, arba Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo, jo filialas ar kitas padalinys, taip pat Europos Sąjungos valstybės narės juridinio asmens ar kitos organizacijos filialas ar kitas padalinys, įsteigtas Lietuvos Respublikoje (toliau – pareiškėjas), kelionių organizatorius, turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas, norintis sudaryti laidavimo draudimo sutartį arba pakeisti galiojančią laidavimo draudimo sutartį, dėl prievolių įvykdymo užtikrinimo sumos patikslinimo pateikia draudimo įmonei prašymą, kuris turi būti pasirašytas pareiškėjo, jo vadovo ar vadovo įgalioto asmens, kelionių organizatoriaus, turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo vadovo ar jo įgalioto asmens, kartu su kitais draudimo įmonės prašomais dokumentais ir su jais susijusia informacija, reikalinga draudimo rizikai įvertinti.

8. Jeigu sudaroma nauja laidavimo draudimo sutartis, draudimo įmonė ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Aprašo 7 punkte nurodyto prašymo, dokumentų ir su jais susijusios informacijos gavimo dienos privalo sudaryti arba atsisakyti sudaryti laidavimo draudimo sutartį.

9. Visą laidavimo draudimo sutarties galiojimo laiką draudimo įmonė turi teisę tikrinti kelionių organizatoriaus, turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo pateiktus dokumentus ir su jais susijusią informaciją.

10. Vadovaujantis Turizmo įstatymo 15 straipsnio 2 dalimi ir 23 straipsnio 2 dalimi, prievolių įvykdymo užtikrinimo suma mokama pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos, kuri veikia kaip naudos gavėja (toliau – Naudos gavėja), rašytinį reikalavimą. Kartu su šiuo reikalavimu, be Draudimo įstatyme ir laidavimo draudimo sutartyje nurodytų ir (arba) draudimo įmonės reikalaujamų dokumentų, draudimo įmonei turi būti pateikti šie reikalavimą patvirtinantys dokumentai:

10.1. draudžiamąjį įvykį patvirtinantys dokumentai;

10.2. Aprašo 22 punkte nurodyti dokumentai;

10.3. kiti Naudos gavėjos rašytinį reikalavimą patvirtinantys dokumentai.

11. Prievolių įvykdymo laidavimo draudimo išmokos mokamos laikantis šių terminų:

11.1. draudimo įmonė laidavimo draudimo išmoką, skirtą Aprašo 19.1 ir 19.5 papunkčiuose nurodytiems nuostoliams kompensuoti, išmoka nedelsdama, bet ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo Aprašo 10 punkte nurodyto Naudos gavėjos rašytinio reikalavimo ir jį patvirtinančių dokumentų gavimo dienos; šiuo atveju dokumentus ir su jais susijusią informaciją draudimo įmonei Naudos gavėja pateikia nedelsdama, bet ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo rašytinį reikalavimą patvirtinančių dokumentų gavimo dienos;

11.2. draudimo įmonė prievolių įvykdymo laidavimo draudimo išmoką, skirtą kitiems Aprašo 19 punkte nurodytiems nuostoliams kompensuoti, išmoka ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Aprašo 10 punkte nurodyto Naudos gavėjos rašytinio reikalavimo ir jį patvirtinančių dokumentų gavimo dienos.

12. Draudimo įmonė turi teisę nemokėti prievolių įvykdymo laidavimo draudimo išmokos, kai turėtus nuostolius visiškai atlygina kelionių organizatorius, turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas arba trečiasis asmuo, arba sumažinti laidavimo draudimo išmoką proporcingai kelionių organizatoriaus, turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo arba trečiojo asmens atlygintų nuostolių sumos dydžiui. Trečiajam asmeniui, atlyginusiam nuostolius, pereina reikalavimo teisė į laidavimo draudimo išmoką ar jos dalį Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

13. Kelionių organizatorius, turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas ir draudimo įmonė apie planuojamą laidavimo draudimo sutarties nutraukimą privalo pranešti Naudos gavėjai prieš 2 mėnesius iki laidavimo draudimo sutarties nutraukimo dienos.

14. Laidavimo draudimo išmokos mokamos tik už laidavimo draudimo sutarties galiojimo laikotarpį susidariusias aplinkybes, nustatytas Turizmo įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje ir 23 straipsnio 2 dalyje.

ANTRASIS SKIRSNIS

FINANSINĖ GARANTIJA

15. Finansinėje garantijoje turi būti nurodyta tiksli garantavimo suma ir finansinės garantijos galiojimo terminas.

16. Finansinę garantiją išdavusi finansų įstaiga, gavusi Naudos gavėjos rašytinį reikalavimą sumokėti finansinėje garantijoje nurodytą sumą, kai kelionių organizatorius ar turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas nevykdo priimtų įsipareigojimų turistui (-ams) dėl bent vienos Turizmo įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje ir 23 straipsnio 2 dalyje nurodytos aplinkybės, taip pat šį reikalavimą patvirtinančius dokumentus, finansinės garantijos sumą perveda į Naudos gavėjos banko sąskaitą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo finansinės garantijos sąlygas atitinkančio reikalavimo sumokėti finansinėje garantijoje nurodytą sumą gavimo dienos.

17. Pavyzdinę finansinės garantijos formą tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija.

18. Naudos gavėja, gavusi finansinės garantijos sumą:

18.1. siekdama kompensuoti Aprašo 19.1 ir 19.5 papunkčiuose nurodytus nuostolius, išmoka išmoka nedelsdama, bet ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo finansinės garantijos sumos gavimo dienos;

18.2. siekdama kompensuoti kitus, nei nurodyti Aprašo 18.1 papunktyje, Aprašo 19 punkte nurodytus nuostolius, išmoka išmoka ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo finansinės garantijos sumos gavimo dienos.

III SKYRIUS

PRIEVOLIŲ ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMO PANAUDOJIMO TVARKA

19. Prievolių įvykdymo užtikrinimo suma naudojama atlyginti:

19.1. turisto (-ų) grąžinimo, kurį organizuoja Naudos gavėja Lietuvos Respublikos ūkio ministro nustatyta tvarka, į pradinę jo (-ų) išvykimo vietą nuostoliams, įskaitant būtiną apgyvendinimą, numatytą organizuotos turistinės kelionės sutartyje, laikotarpiu, kol turistai (-ai) grąžinami (-i) į pradinę jo išvykimo vietą;

19.2. kai turistai (-ai) savarankiškai grįžta į pradinę išvykimo vietą, – visiems dokumentais pagrįstiems turistai (-ų) grąžimo į pradinę jo išvykimo vietą nuostoliams, įskaitant būtiną apgyvendinimą, numatytą organizuotos turistinės kelionės sutartyje, laikotarpiu, kol turistai (-ai) sugrįžta į pradinę jo (-ų) išvykimo vietą;

19.3. už organizuotą turistinę kelionę turistai (-ų) sumokėtų pinigų sumos, atitinkančios nesuteiktų paslaugų kainą, grąžinimui turistai (-ams), kai prasidėjus organizuotai turistinei kelionei paaiškėja, kad kelionių organizatorius negalės toliau vykdyti organizuotos turistinės kelionės sutarties;

19.4. už organizuotą turistinę kelionę turistai (-ų) sumokėtų pinigų grąžinimui turistai (-ams) išlaidoms, jeigu dar neprasidėjus organizuotai turistinei kelionei paaiškėja, kad kelionių organizatorius negalės pradėti vykdyti organizuotos turistinės kelionės sutarties;

19.5. turisto (-ų) grąžinimo, kurį organizuoja Naudos gavėja Lietuvos Respublikos ūkio ministro nustatyta tvarka, į pradinę jo (-ų) išvykimo vietą išlaidoms, kai turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas yra ta šalis, kuri yra atsakinga už keleivių vežimą;

19.6. kai turistai (-ai) savarankiškai grįžta į pradinę išvykimo vietą, – visiems dokumentais pagrįstiems turistai (-ų) grąžimo į pradinę jo išvykimo vietą nuostoliams, įskaitant būtiną apgyvendinimą laikotarpiu, kol turistai (-ai) sugrįžta į pradinę jo (-ų) išvykimo vietą, kai turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas yra ta šalis, kuri yra atsakinga už keleivių vežimą;

19.7. turisto (-ų) sumokėtos pinigų sumos grąžinimui turistai (-ams) už nesuteiktą ir (ar) netinkamai suteiktą turizmo paslaugą, kuri yra turizmo paslaugų rinkinio dalis;

19.8. būtinoms turistai apgyvendinimo išlaidoms iki turistai grąžinimo, kai turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas yra ta šalis, kuri yra atsakinga už keleivių vežimą.

20. Prievolių įvykdymo užtikrinimo suma naudojama laikantis šio nuoseklumo:

20.1. turisto (-ų) grąžinimo į pradinę jo išvykimo vietą, įskaitant būtiną organizuotos turistinės kelionės sutartyje numatytą apgyvendinimą tol, kol turistai (-ai) grąžinami (-i) į pradinę jo (-ų) išvykimo vietą, nuostoliams padengti;

20.2. kitiems, nei nurodytiems Aprašo 20.1 papunktyje, Aprašo 19 punkte numatytiems nuostoliams ir išlaidoms padengti.

21. Jeigu kelionių organizatorius ar turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas savo prievolių įvykdymui užtikrinti yra sudaręs kelias laidavimo draudimo sutartis ir (arba) finansinės garantijos sutartis, draudimo įmonė (-ės) ir (arba) finansų įstaiga (-os) atlygina nuostolius proporcingai prievolių įvykdymo užtikrinimą patvirtinančiame dokumente nurodytai sumai. Bendra prievolių įvykdymo užtikrinimo suma, kuri išmokama turistai (-ams), negali viršyti visų pagrįstų pagal visas kelionių organizatoriaus ar turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo organizuotos turistinės kelionės sutartis turistai (-ų) turėtų nuostolių dydžio.

22. Turistas (-ai), siekdamas (-i), kad būtų atlyginti jo (-ų) nuostoliai, ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo Vyriausybės įgaliotos institucijos informacijos, nurodytos Turizmo įstatymo 35 straipsnio 4 dalyje, paskelbimo dienos turi kreiptis į Vyriausybės įgaliotą instituciją ir pateikti Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytos formos prašymą ir šiuos dokumentus:

22.1. turistai (-ų) su kelionių organizatoriumi sudarytos organizuotos turistinės kelionės sutarties kopiją ar su turizmo paslaugų rinkinio pardavėju sudarytą turizmo paslaugų teikimo sutarčių kopijas arba kitus dokumentus, patvirtinančius organizuotos turistinės kelionės sutarties sudarymo faktą ar atskiros turizmo paslaugos įsigijimo faktą, ir pinigų sumokėjimo faktą patvirtinančius dokumentus (mokėjimo kvitų originalai arba banko mokėjimo pavedimų per elektroninės bankininkystės sistemą kopijos);

22.2. būtino apgyvendinimo ir (ar) savarankiško grąžimo į pradinę turistai (-ų) išvykimo vietą, nurodytą organizuotos turistinės kelionės sutartyje ar turizmo paslaugų teikimo sutartyje, išlaidas patvirtinančius dokumentus;

22.3 informaciją, svarbią draudžiamąjį įvykio faktui, aplinkybėms, padariniams ir laidavimo draudimo išmokos dydžiui nustatyti.

23. Vyriausybės įgaliota institucija, pasibaigus Aprašo 22 punkte nurodytam terminui, per 10 darbo dienų įvertina pateiktus turistų prašymus ir nuostolius pagrindžiančius dokumentus ir pateikia rašytinį reikalavimą draudimo įmonei dėl draudimo išmokų.

24. Kai prievolių įvykdymo užtikrinimas yra laidavimo draudimas, laidavimo draudimo išmoka mokama Aprašo II skyriaus pirmajame skirsnyje nustatyta tvarka, o kai prievolių įvykdymo užtikrinimas yra finansinė garantija, finansinės garantijos išmoka mokama Aprašo II skyriaus antrajame skirsnyje nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS INFORMACIJOS IR PRANEŠIMŲ TEIKIMAS

25. Kelionių organizatorius ir turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas privalo savo interneto svetainėje ir sudaromose organizuotos turistinės kelionės sutartyse su turistais skelbti draudimo įmonės, išdavusios laidavimo draudimą, arba finansų įstaigos, išdavusios finansinę garantiją, pavadinimą, buveinės adresą, laidavimo draudimo liudijimo numerį ar finansinės garantijos numerį, taip pat laidavimo draudimo sutarties ar finansinės garantijos galiojimo terminą.

26. Kelionių organizatorius ir turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas per visą prievolių įvykdymo užtikrinimą patvirtinančio dokumento galiojimo laiką privalo pateikti:

26.1. Vyriausybės įgaliotai institucijai – dokumentus ir informaciją, patvirtinančius prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą;

26.2. Vyriausybės įgaliotai institucijai, draudimo įmonei ir (arba) finansų įstaigai – informaciją apie sudarytas ir (ar) ketinamas sudaryti laidavimo draudimo sutartis ir (arba) finansines garantijas, kai atitinkamą informaciją kelionių organizatorius ir turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas sužino ar turėjo sužinoti;

26.3. Vyriausybės įgaliotai institucijai – informaciją apie pokyčius, dėl kurių nebevykdomi Turizmo įstatymo 12, 13, 14 ir 23 straipsnių reikalavimai, ne vėliau kaip per vieną dieną po to, kai atitinkamą informaciją kelionių organizatorius ir turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas sužino ar turėjo sužinoti.

27. Kelionių organizatorius ir (ar) turizmo paslaugų rinkinio pardavėjas, nevykdantys prisiimtų įsipareigojimų turistui (-ams) dėl bent vienos Turizmo įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje ar 23 straipsnio 2 dalyje nurodytos aplinkybės, privalo:

27.1. nedelsdami, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną po Turizmo įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje ar 23 straipsnio 2 dalyje nurodytos aplinkybės paaiškėjimo dienos pranešti Vyriausybės įgaliotai institucijai, draudimo įmonei ir (arba) finansų įstaigai apie atsiradusią Turizmo įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje ar 23 straipsnio 2 dalyje nurodytą aplinkybę ir pateikti turistui (-ams), turizmo paslaugų teikėjui (-ams), teikiančiam (-iems) atskiras organizuotos turistinės kelionės turizmo paslaugas, neįvykdytų įsipareigojimų sąrašą, nurodyti visą organizuotos turistinės kelionės sutarties ar su turizmo paslaugų rinkinio pardavėju sudarytų turizmo paslaugų teikimo sutarčių ar kitų dokumentų, patvirtinančių prisiimtus įsipareigojimus turistui (-ams), sudarymo, apmokėjimo informaciją, turisto (-ų) ir turizmo paslaugų teikėjo (-ų) kontaktinius duomenis;

27.2. imtis jiems prieinamų priemonių žalai sumažinti, laikydamiesi draudimo įmonės nurodymų, jeigu tokie nurodymai duoti;

27.3. bendradarbiauti su draudimo įmone, su kuria sudaryta laidavimo draudimo sutartis, ir (arba) finansų įstaiga, išdavusia finansinę garantiją, ir teikti visą draudimo įmonės ar finansų įstaigos prašomą informaciją, reikalingą Turizmo įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje ir (ar) 23 straipsnio 2 dalyje nurodytoms aplinkybėms ir (ar) nuostolių dydžiui nustatyti.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Visi Apraše nurodyti kelionių organizatoriaus, turizmo paslaugų rinkinio pardavėjo, draudimo įmonės, finansų įstaigos ar Vyriausybės įgalios institucijos paklausimai, kreipimaisi, pranešimai, paaiškinimai, prašymai, pretenzijos, reikalavimai, įspėjimai, deklaracijos, ataskaitos, įplaukų lentelės ar kita informacija (toliau kartu – pranešimas) pateikiami raštu (tiesiogiai, per atstumą (siunčiami registruotu ar paprastu paštu, faksu ir panašiai), per kontaktinį centrą, o jeigu galima tinkamai nustatyti pranešimą teikiantį asmenį (pavyzdžiui, naudojant elektroninius parašus ar elektroninę bankininkystę), – elektroninėmis priemonėmis.